

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 23. oktober 2009

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. inatsisartuts efterårssamling, torsdag den 22. oktober 2009.

Inatsisartut behandlede følgende dagsordenspunkter:

Punkt 87:

Beslutningsforslag om, at Grønlands Selvstyre tiltræder Danmarks ratifikation af konventionen om klyngeammunition.

(Formanden for Naalakkersuisut)

(1. behandling.)

I begrundelserne for forslaget anførte formanden for Naalakkersuisut, Kuupik Kleist, at den danske regering med et bredt flertal i Folketinget havde arbejdet aktivt for en international aftale om, at klyngevåben udfases inden for en nærmere årrække. Aftalen blev indgået den 4. december 2008 i Oslo.

Han oplyste, at konventionen kun har praktisk betydning for forsvaret i Grønland.

Formanden for Naalakkersuisut fandt det naturligt at man også fra grønlandsk side tog afstand fra disse inhumane ammunitionstyper og anbefalede, at Grønlands Selvstyre tilsluttede sig, at konventionen om klyngeammunition ratificeres for Grønland.

Uden særlige bemærkninger tilsluttede alle Inatsisartuts partier sig indstillingen om ratifikation for Grønland og sagen sendtes uden mellemliggende udvalgsbehandling videre til 2. behandling.

Punkt 37:

Forslag til beslutning om at Naalakkersuisut pålægges at tage initiativ til at oprette et behandlingscenter for personer, der har været udsat for seksuelle overgreb.

(Medlem af Inatsisartut Aleqa Hammond, Siumut)

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqqutaa 3
Postboks 1030
3900 Nuuk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Telefon: (+299) 32 10 01
Telefax: (+299) 32 41 71
E-mail: riomgr@gl.stm.dk
www.rigsombudsmanden.gl

(1. behandling)

og

Punkt 49:

Forslag til beslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at oprette et støtte- og behandlingscenter for ofre for seksuelt misbrug.

(Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

(Punkterne behandlede under et)

I begrundelserne for forslaget anførte begge forslagsstillere, at der måtte gøre noget for den store del af befolkningen, der havde været ude for seksuelt overgreb, således at de kunne komme til at leve et nogenlunde normalt liv efterfølgende i stedet for som i dag, at gå rundt tynget af disse oplevelser.

I sin besvarelse lagde medlemmet af Naalakkersuisut vægt på, at der var en bred politisk enighed om at der skal igangsættes konkrete tiltag. Hun oplyste, at Naalakkersuisut allerede har besluttet at oprette et behandlingsenhed, i første omgang tiltænkt børn, der har været udsat for seksuelt misbrug. Derudover skal enheden varetage en række rådgivende og koordinerende funktioner med inddragelse af relevante fag- og ressourcepersoner til at komme med en afklaring på, hvorledes behandlingstilbuddet bliver udformet bedst muligt og udbredt til hele Grønland i samarbejde med kommunerne.

Medlemmet af Naalakkersuisut lagde samtidig vægt på, at der med oprettelse af denne enhed også ville være et sted at opsamle viden.

Videre oplyste hun, at Naalakkersuisut ville lave en handleplan for etableringen af enheden, herunder lave økonomiske konsekvensberegninger. Hun oplyste endelig, at Departementet for Sociale Anliggender havde afsat midler til realiseringen af en sådan enhed. Midlerne tages fra de 25 mio. kr., der er afsat i 2010 til at iværksætte en strategi for en sammenhængende og koordineret indsats på børne- og familieområdet m.v.

På denne baggrund anbefalede Naalakkersuisut, at forslagene blev imødekommet.

Partiet Inuit Ataqatigiit's ordfører Kaali Olsen, var tilfreds med Naalakkersuisuts indstilling og fremhævede at sagen hastede, da man på trods af at man ikke råder over eksakte tal over antallet af ofre for seksuelt misbrug og fordelingen på alder, så tyder en række undersøgelser på, at hen ved en tredjedel af den grønlandske befolkning i mindre eller større omfang kan have været ramt af dette problem. Partiet støttede Naalakkersuisuts initiativ og ønskede sagen videresendt til drøftelse i Familieudvalget.

Partiet Siumut meddelte fuld støtte til forslagene fra Inuit Ataqatigiit og Siumut og så frem til at drøfte Naalakkersuisuts initiativ i familieudvalget.

Partiet Demokraterne havde deltaget i konferencen "Et børnehus i Grønland" og gik varmt ind for tanken. Da man dog ikke mente, det var realistisk med et børnehus i hver by eller

bygd, støttede man de her fremsatte forslag og ønskede sagen videre drøftet i såvel sundheds-, familie- og finansudvalget.

Partiet Atassut mente ikke, det var et spørgsmål om, hvor i Grønland, man placerede et behandlingssted, men lagde vægt på, at man skulle sikre kvaliteten og var bekymret for, om man kunne skaffe det relevante fagpersonale til opgaven. Men partiet hilste forlagene velkomne og ligeledes Naalakkersuisuts initiativ og ønskede sagen fremmet til 2. behandling med udvalgsbehandling i såvel familie- som socialudvalg.

Partiet Kattusseqatigiit støttede uden særlige bemærkninger forslagene.

Forslagsstillerne takkede for alles opbakning bag deres forslag og medlemmet for Naalakkersuisut, Maliina Abelsen, var glad for at alle kunne stå sammen om dette, men mindede om, at forebyggelsen er lige så vigtig. Hun oplyste at erfaringer udefra har vist, at op mod 1/3 af alle ofre vil kunne komme helt ud på den anden side.

Efter en større debat sendtes forslagene videre til drøftelse i Inatsisartut's Familieudvalg inden 2. behandlingen.

Punkt 41:

Beslutningsforslag om at det pålægges Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse til Inatsisartut om behovet for almennyttige boliger i de 4 største byer i perioden 2010-2020. Redegørelsen skal fremlægges på FM 2010.

(Medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

Forslagsstilleren fandt, at den almennyttige boligmasse var blevet forsømt, hvilket bl.a. kunne ses af, at ventelisterne på boliger i øjeblikket er de længste i Hjemmestyrets historie. Hun foreslog derfor, at der laves en redegørelse for behovet 10 år frem, således at det vil være muligt at kunne langtidsplanlægge og dermed få den bedste udnyttelse af bevillingerne.

Medlemmet af Naalakkersuisut for Boliger og Infrastruktur, Jens B. Frederiksen, meddelte, at man allerede i Naalakkersuisut var i gang sammen med Grønlands Statistik med datakørsler som skal anvendes til en undersøgelse af den offentlige boligmasse. Han oplyste, at der er udarbejdet nye modeller for finansieringen af udlejningsboliger for den almindelige befolkning. Han oplyste, at finansieringsordningerne tidligere har været fokuseret på bestemte procentfordelinger i forhold til opførelsesprisen. Dette princip er nu udbygget således at Naalakkersuisut i højere grad fremover vil fokusere på projekternes totaløkonomi og den forventelige månedlige husleje.

Han oplyste, at en mulighed var at oprette et ejendomsselskab, hvis opgave skal være at opføre nye boliger i de største byer, hvor boligmangelen er størst. Han lagde vægt på, at man med denne konstruktion kunne opnå fremmedfinansiering i stedet for at Selvstyret skal ud og finansiere og administrere det hele selv.

På denne baggrund indstillede han, at beslutningsforslaget nød fremme.

Alle partierne tilsluttede sig dette initiativ for at se på, om man ikke kunne få en længere tidshorisont på byggeret af almennyttige boliger.

Partierne Atassut og Kattusseqatigiit Partiiat ville dog gerne have undersøgelsen udbredt til at omfatte mere end kun de 4 største byer, helst hele landet.

Forslaget henvistes herefter til behandling i Inatsisartut's udvalg for Boliger og Infrastruktur inden 2. behandlingen.

Punkt 31:

Forslag til beslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til, at der gives vaccination til børn mod sygdommen hepatitis B i forbindelse med de ordinære vaccinationer af børn.

(Medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

Forslagsstilleren gjorde rede for forslaget, der var afstedkommet af, at der i Grønland findes mange, der er smittet med hepatitis B. Hun oplyste, at selv om der findes vaccine, kan sygdommen ikke kureres. Da man som smittet med hepatitis B løber en meget stor risiko for at blive smittet med hepatitis D, den meget farlige, mente hun, der burde gøres noget.

I lægekredsforeningens blad, Nakorsanut, havde været en artikel om, at den indførte billige vaccination havde givet gode resultater, hvorfor forslagsstilleren ønskede vaccinationen indført som en del af det obligatoriske børnevaccinationsprogram.

Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed, Agathe Fontain, oplyste, at WHO anbefalede i 1989 at vaccination mod hepatitis B indførtes i børnevaccinationsprogrammet i lande, hvor bærerfrekvensen var over 2 %. Hun oplyste at i Grønland er 5 – 10 % af befolkningen bærere af kronisk hepatitis B.

Hun oplyste videre, at introduktion af vaccinen i børnevaccinationsprogrammet havde været foreslået i 1989, 1999 og nu igen i 2009.

Hun oplyste endelig, at det, der taler for en snarlig indførelse af vaccination med hepatitis B er, at der er konstateret en foruroligende forekomst også af hepatitis D, som man kan få, hvis man er smittet med hepatitis B. Hun oplyste at ud over de menneskelige omkostninger kostede en blandingsinfektion med hepatitis B og D en behandling med medicinudgifter på ca. 120.000 kr. pr. patient i 12 måneder.

Hun foreslog derfor en vaccination mod hepatitis B i børnevaccinationsprogrammet sammen med en vaccination mod pneumokokker.

Endelig oplyste hun, at det endnu ikke var lykkedes at finde finansiering, men at der på finansloven for 2010 søges en ekstrabevilling på 3,6 mio. kr. til opstart af

vaccinationsprogrammet og en bevilling i budgetoverslagsårene på 1,6 mio kr. til opfølgning.

Forslaget og Naalakkersuisuts initiativer blev vel modtaget af alle partier og forslaget henvistes til videre behandling i Inatsisartut's sundhedsudvalg inden 2. behandling.

Punkt 13:

Redegørelse for Naalakkersuisuts Nordiske Strategi 2009.

(Medlemmet af Naalakkersuisut for Finanser)

Medlemmet af Naalakkersuisut for Finanser, Palle Christiansen, meddelte at der efter Naalakkersuisuts opfattelse vedrørende det nordiske samarbejde var behov for en ny begyndelse. Her foran Nordisk Råds Session havde man udarbejdet den omdelte redegørelse, hvor den nye strategi var implementeret.

Han oplyste, at strategien bygger på de tre koalitionspartiers fællesmålsætninger og bygger på følgende fire punkter:

For det første skal Naalakkersuisuts politik markere sig i der regionalpolitiske samarbejde, som nordisk samarbejde i henhold til Helsingforsaftalen udgør.

For det andet vedkender Naalakkersuisut sig sin opgave som ansvarlig regering for Grønland når det gælder om at yde et konstruktivt bidrag til det regionalpolitiske samarbejde. Dette vil ske gennem deltagelse på politisk og fagligt niveau.

For det tredje vil Naalakkersuisut udnytte det nordiske samarbejde til at fremme Grønlands politiske interesser i andre internationale organisationer og institutioner.

For det fjerde vil Naalakkersuisut samarbejde aktivt med Grønlands parlamentariske repræsentanter i det nordiske og vestnordiske samarbejde og optimere Grønlands nytte af og indflydelse på de fælles nordiske beslutninger.

Han oplyste videre, at med Naalakkersuisuts første udspil til en nordisk strategi har man introduceret en politisk arbejdsform, hvor Grønland for hvert område opstiller klare mål for deltagelsen.

Partiet Inuit Ataqatigiit slog på, at da Danmark i år 2010 har formandskabet i Nordisk Ministerråd, så man dette som en oplagt mulighed for at grønlandske prioriteringer og krav markeres og synliggøre, hvilket partiet mente man skulle udnytte.

Det var også partiets opfattelse at Grønland skulle deltage aktivt i Globaliseringsforum 2010, hvor man så kunne få lejlighed til at fremlægge Grønlands globaliseringspolitiske værdisæt og ambitioner.

Partiet var bl.a. glad for at man vil forstærke indsatsen på kulturområdet ved at få gavn af de nordiske fonde som Nordisk Kulturfond og Nordisk Film- og TV-fond, inden for uddannelses- og forskningspolitik ved at få en særlig indsats i forhold til ordblinde og

handicappede og på arbejdsmarkedsområdet især ville rette fokus på uddannelses- og opkvalificeringstiltag. Med disse bemærkninger tog partiet redegørelsen til efterretning.

Partiet Siumut fandt, at der nok var tale om en ny strategi, men ikke et ord om, hvordan man vil gøre det anderledes end tidligere. Partiet fandt, at Naalakkersuisut burde meddele, hvorledes man havde i sinde at realisere strategien og få den gjort operationel.

Partiet Demokraterne bakkede fuldt op omkring Naalakkersuisuts redegørelse, som man fandt var egnet til at rette et bedre fokus på det nordiske samarbejde end hidtil.

Partiet Atassut fandt redegørelsen og den nye strategi interessant og henlede opmærksomheden på, at det vigtigste efter partiets opfattelse var, at de nordiske relationer hele tiden blev udbygget.

Partiet Kattusseqatigiit så gerne, at strategien også kom til at omfatte turismen, hvilket man manglede i redegørelsen. Herudover tog man redegørelsen til efterretning.

Efter nogle afklarende runder af spørgsmål blev redegørelsen taget til efterretning af alle partierne.

Punkt 123:

Forslag til Inatsisartut's lov om ændring af landstingslov om afgift på rejer.

(Medlem af Naalakkersuisut for Finanser)

(1. behandling)

Medlem af Naalakkersuisut for Finanser, Palle Christiansen, Demokraterne, forelagde forslag om ændring af beregningsgrundlaget for afgift på rejer.

Han oplyste, at på et tidspunkt hvor Selvstyret må lede med lys og lygte efter indtægter, var det hans opfattelse at en ressourcerente på rejefiskeriet har en af vejene frem.

Han oplyste, at man havde vurderet at trawlerrederierne sidste år havde haft en fortjeneste på over 90 mio. kr., hvorfor man, selv når man tog højde for forrentning af produktionsapparatet godt mente, at man kunne bære en afgift på ca. 9 mio. kr. ved at lade rejefisken indtræde allerede ved en pris pr. kg. på 11,70,- kr. mod nu fra 13,- kr.

Partiet Inuit Ataqatigiit fandt det naturligt, at da rejerne er samfundets ejendom, at udnyttelsesretten og adgangen til brug af ressourcerne blev betalt. Partiet gik derfor helt ind for forslaget.

Partiet Siumut satte et stort spørgsmål ved, om det var tiden til at øge rejefiskernes omkostninger og mente, at lovforslaget bliver hastet igennem uden at de økonomisk forhold for rejefiskerne ligger ordentligt belyst. Partiet mente på denne baggrund at man skulle belyse rejefiskernes forhold og udskyde 2. behandlingen af forslaget til forårssamlingen, hvor der så forhåbentlig ville foreligge mere og bedre materiale.

Partiet Demokraterne var nervøs for at transfer pricing ville ophæve effekten af afgiftsforhøjelsen og ville gerne have dette undersøgt, så man kunne arbejde for en på længere sigt mere holdbar løsning som år efter år med sikkerhed ville give penge til Landskassen for udnyttelsen af samfundets fælles ressourcer. Men som en start støttede man forslaget.

Partiet Atassut mente, at en afgiftsafsættelse uden grundigt forarbejde meget vel kunne komme til at betyde, at den enkelte fisker i virkeligheden ville komme til at betale afgiften. Partiet ville meget gerne have afgiftens virkninger på aflønningen af fiskerne belyst, før en afgiftsforhøjelse blev indført. Partiet ville derfor meget gerne have forslaget videre drøftet i fiskeriudvalget.

Partiet Kattusseqatigiit ønskede forslaget grundigt behandlet i skatte- og afgiftsudvalget forinden partiet ville komme med uddybende kommentarer.

I overensstemmelse med flertallets indstilling sendtes forslaget til videre belysning i Inatsisartut's skatte- og afgiftsudvalg inden 2. behandlingen.

Punkt 46:

Beslutningsforslag om, at Naalakkersuisut pålægges at tage initiativ til oprettelse af en certificeret turismeuddannelse, der i sit uddannelsesmæssige sigte også tilbyder muligheder for opkvalificering via kurser af aktive turismeoperatører, herunder outfittere, slædekuske og lign.

(Medlem af Inatsisartut Aleqa Hammond, Siumut)

Forslagsstilleren ønskede oprettet en uddannelse, som mest er målrettet opkvalificering af hjemmehørende til at køre alle funktioner inden for turismeindustrien i Grønland.

Det var hendes hovedsynspunkt, at turisterne i Grønland ønskede at blive serviceret af grønlandsk personale, hvorfor man skulle give de hjemmehørende en mulighed for at bestride disse jobs ved en opkvalificering efter en modulkursusmodel.

Medlemmet af Naalakkersuisut for Erhverv, Arbejdsmarked og Råstoffer, Ove Karl Berthelsen, henviste til, at den nationale turismestrategi 2008-2010 netop satte fokus på kompetenceudvikling og arbejdsforhold under et. Som led i strategien var der bl.a. afsat midler under projektet ”Kompetenceudvikling for Ufaglærte” til styrkelse.

Han oplyste, at Naalakkersuisut er af den opfattelse, at de eksisterende initiativer med fokus på modulopbyggede kurser var mere fleksibel og bedre tilpasset erhvervets behov. På denne baggrund opfordrede han til at man ventede med at tage konkret stillingtagen til oprettelse af en turismeuddannelse, indtil der er høstet erfaring med de turismekurser, der pt. er under udvikling og indstillede forslaget til forkastelse.

Partierne Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Kattusseqatigiit tilsluttede sig Naalakkersuisuts indstilling til ikke på nuværende tidspunkt at se på forslaget, da der allerede var initiativer i gang på området og indstillede forslaget til forkastelse.

Partierne Siumut og Atassut ville have forslaget videredrøftet i udvalg mens partierne Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Kattusseqatigiit Partiit alle ønskede forslaget oversendt til 2. behandling uden mellemliggende udvalgsbehandling.

Efter flertallets indstilling sendtes forslaget til 2. behandling uden mellemliggende udvalgsbehandling.

Med venlig hilsen

f. / Søren Hald Møller
Jan Bønæs

Kopi pr. e-mail: Folketinget
Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne